

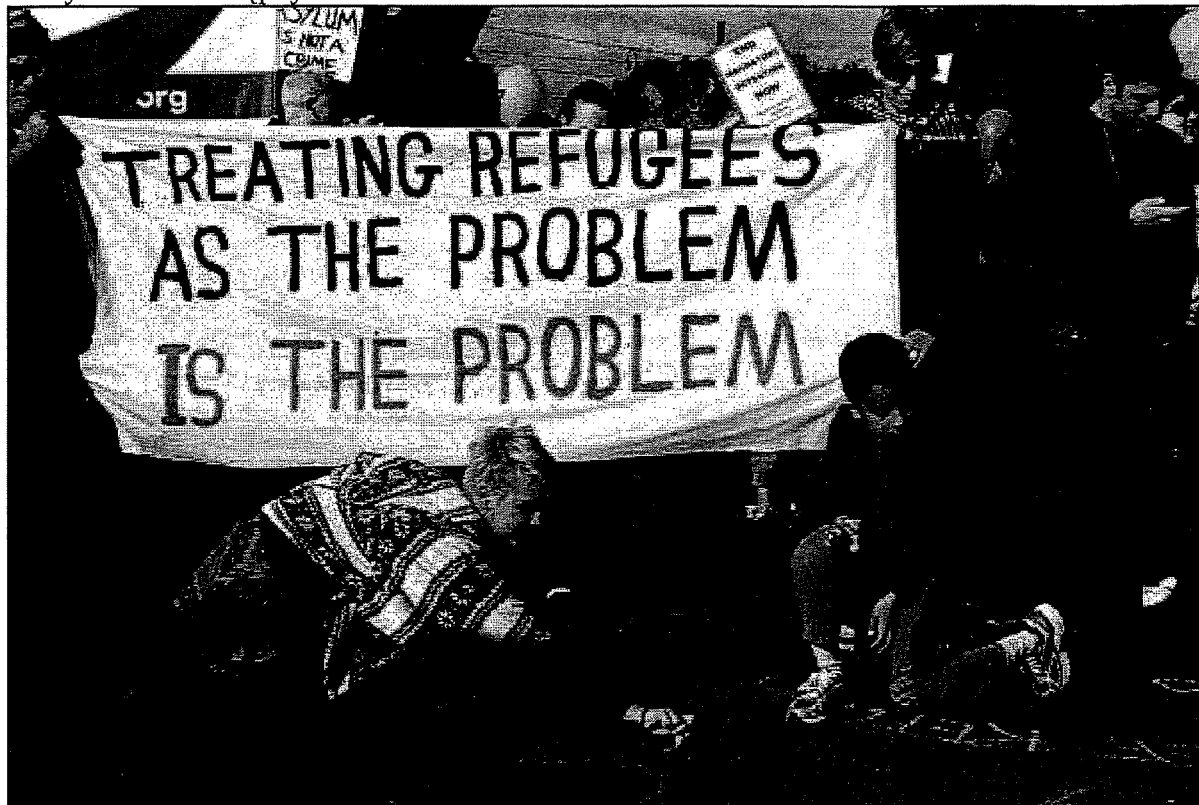
Redakcja

6 września 2015

Uchodźcy: słownik podstawowych pojęć

Stereotypy i zalew nierzetelnych informacji medialnych utrudniają zrozumienie, kto tu właściwie jest kim. Dlatego wyjaśniamy najważniejsze pojęcia.

1 artykuł z 10 dostępnych

[Takver/Flickr CC by 2.0](#)

Według nowej propozycji szefa Komisji Europejskiej Jeana Clauda Junckera, która zostanie przedstawiona w najbliższą środę w Parlamencie Europejskim, pomiędzy kraje członkowskie Unii Europejskiej zostanie rozdzielona kolejna grupa migrantów – licząca 120 tys.

Kilka miesięcy wcześniej, w czerwcu, Komisja zaproponowała rozdzielenie już 40 tys. osób.

Największą grupę migrantów – blisko 31,5 tysiąca – miałyby przyjąć Niemcy. Następne w kolejności – według informacji, do których dotarł „Welt am Sonntag” – byłyby Francja (24031) i Hiszpania (14921). Do Polski miałyby zostać skierowana grupa ok. 8 tys. osób.

Aby nie pogubić się w zalewie informacji o migrantach i imigrantach, uchodźcach i ubiegających się o azyl, proponujemy zapoznanie się z najważniejszymi definicjami. Oto one:

Migranci: osoby, które zmieniają swój kraj pobytu. Z różnych powodów: politycznych, gospodarczych lub wyłącznie turystycznych. Najczęściej robią to z własnego wyboru, nie pod wpływem przymusu. Nie potrzebują dodatkowego wsparcia prawnego czy ochrony politycznej w kraju, do którego przybywają.

Emigranci: osoby, które opuszczają swój kraj i migrują do innego. Może mieć to charakter dobrowolny lub przymusowy. Przyczyny emigracji mogą być zatem polityczne, gospodarcze, religijne, naukowe. Emigrant, który osiadł w jakimś obcym kraju, jest w nim zarazem **imigrantem**.

Nielegalni imigranci: osoby, które przedostały się do innego kraju lub przebywają w nim, łamiąc obowiązujące prawo. Np. nie opuściły granic państwa, kiedy skończyła im się wiza. Nielegalny imigrant może, ale nie musi, mieć prawo do ubiegania się o status uchodźcy. Nielegalne przekroczenie granicy nie pozwala we wszystkich sytuacjach na uzyskanie ochrony, ale czasami uchodźca może przekroczyć granicę własnego państwa wyłącznie nielegalnie.

Uchodźca: osoba, która z powodu uzasadnionej obawy przed prześladowaniem z powodu rasy, narodowości, religii, poglądów politycznych lub przynależności do określonej grupy społecznej przebywa poza terytorium swojego państwa i z powodu tych obaw nie chce lub nie może korzystać z ochrony tego państwa (definicja z Konwencji Genewskiej o Statusie Uchodźców z 1951 r.).

Status uchodźcy: status prawny przyznawany osobie, która spełnia kryteria określone w prawie międzynarodowym. Dane państwo, nadając status uchodźcy, gwarantuje jej pewne prawa na swoim terytorium. Chodzi przede wszystkim o prawo do pobytu na bezpiecznym terytorium (czyli nieodesłania do kraju, w którym życie lub bezpieczeństwo cudzoziemca byłoby zagrożone).

Azyl: w Polsce oznacza formę ochrony cudzoziemców. Przyznaje się ją w oparciu o interes państwa, a nie międzynarodowe przepisy zobowiązujące Polskę do ochrony osób prześladowanych. Oznacza to, że Polska może udzielić ochrony cudzoziemcowi, który o nią poprosi, nawet gdy dana osoba nie spełnia międzynarodowych kryteriów.

Pobyt tolerowany: przyznawany osobom, które nie kwalifikują się do otrzymania statusu uchodźcy, ale potrzebują pomocy.

W polskiej praktyce ten status udzielany jest osobom, którym odmówiono statusu uchodźcy, ale jednocześnie nie można ich wydalić do kraju pochodzenia z powodu zagrożenia wolności, zdrowia, życia, a także innych przyczyn niezależnych od cudzoziemca, jak np. brak podpisanych umów ekstradycyjnych.

Co trzeba zrobić, żeby otrzymać status uchodźcy w Polsce?

Należy złożyć wniosek o nadanie statusu uchodźcy w Urzędzie Do Spraw Cudzoziemców. Jeśli ktoś nie posiada prawa wstępu na terytorium Polski, może to zrobić za pośrednictwem komendanta placówki Straży Granicznej (podczas kontroli granicznej) lub przez komendanta oddziału Straży Granicznej, obejmującego swoim terytorialnym zasięgiem działania m.st. Warszawę.

We wniosku należy podać nazwę kraju pochodzenia oraz powody ubiegania się o ten specjalny status prawny.

Przy składaniu wniosku składa się paszport w depozycie. W zamian dostaje tymczasowe zaświadczenie tożsamości cudzoziemca (TZTC), które uprawnia do pobytu w Polsce. Dokument ten ważny jest 30 dni. Następnie jego ważność przedłuża się, o ile nie została wydana decyzja ostateczna.

*

Źródła definicji:

Recommendations on Statistics of International Migration. Revision 1, ONZ

Refugee.pl